Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 221 Duminică 17 August 1941
10 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ... CALĂTORIILOR, ... ELIA, RADIO UNIV. UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

„ASOCIAŢIUNEA" SIBIIU

EXPANSIUNEA COMERŢULUI NOSTRU PE MARE

Dacă, prin tradiţie, ziua marinei a fost pentru noi un prilej de gânduri şi manifestări festive, ea trebue să fie deopotrivă — şi mai ales pentru noua Românie — un prilej de recapitulări, de inventarieri şi revizuiri a tot ce am făcut până acum şi a tot ce avem de făcut de aci înainte. Vom vedea atunci, că în ciuda aptitudinilor minunate dovedite de poporul nostru pentru meşteşugul marinăresc — se ştie doar că cei mai buni timonieri, piloţi şi mecanici sunt recrutaţi printre tinerii ciobani din regiunile de munte — şi în ciuda condiţiunilor deosebit de favorabile, pe care le oferă situaţia hidrografică şi geografică a ţării noastre, noi am întârziat până acum să folosim în măsura cuvenită aceşti factori excepţionali, dând desvoltarea maximă reţelei noastre de comunicaţii pe apă.

Dunărea maritimă şi coasta Mării Negre ne deschid drumul apelor spre toate răspântiile lumii, dar noi n'am ştiut să dăm la timp urmarea cuvenită acestei binecuvântate situaţii. După o statistică înfăţişată în ultimul număr al Buletinului Informativ scos sub îngrijirea Consiliului Superior al transporturilor şi tarifelor de pe lângă ministerul comunicaţiilor, în care se indică — comparativ — tonajele flotelor comerciale ale diferitelor ţări în anul 1939, totalul tonajului maritim de care dispune ţara noastră abia atinge 58.000 tone, adică mai puţin decât pierderile britanice săptămânale. Dacă deci, înzestrarea noastră în această privinţă nu poate suferi comparaţie cu Anglia, care, împreună cu dominioanele deţinea în 1939 o flotă comercială de peste 21 milioane tone registru, adică de peste 360 de ori mai mare decât a noastră, şi nici cu flotele celorlalte mari puteri maritime, ea rămâne, din păcate, inferioară chiar unor ţări mai apropiate de categoria noastră.

Astfel flota norvegiană dispune de un tonaj de 83 ori mai mare decât al nostru, Olanda de unul de 51.02 ori, Grecia de 30.59 ori, Jugoslavia avea deasemeni o flotă comercială maritimă de 6.56 ori mai mare, iar Turcia de 3.10 ori mai mare decât a noastră.

Această deficienţă se resimte puternic în desvoltarea posibilităţilor noastre de expansiune economică şi chiar asupra condiţiunilor de valorificare a produselor noastre. Nu trebue să uităm că transportul pe mare fiind mai ieftin şi mai potrivit naturii produselor noastre exportabile (cereale, cherestea, vite, petrol), prilejul de a beneficia de taxe reduse de transport atât în ce priveşte mărfurile de export cât şi mărfurile pe care le importăm, duce la scăderea preţului de cost, astfel că produsele de export pot înfrunta mai uşor concurenţa pieţelor străine, asigurând un câştig mai mare producătorului indigen, iar, pe de altă parte, produsele de import ar reveni mai ieftene pentru consumatorul intern.

În plus, încasările realizate de pe urma reţelei proprii de transporturi maritime ar rămânea în ţară, întărind astfel moneta şi avutul naţional şi n'am mai fi nevoiţi să rămânem tributarii străinătăţii, prin utilizarea altor vase, cu sume, care se ridică anual la 5-7 miliarde lei, pentru transportul mărfurilor ieşite sau intrate.

Acum, când prin elanul trupelor române şi aliate, coasta maritimă a României s'a mărit, devenind în acelaş timp deplin stăpâni pe gurile Dunării, şi când perspective din cele mai strălucite se deschid pentru ţara şi economia românească în cadrul noului ordine ce se cimentează pe Continent, dar mai ales în această regiune a Sud-Estului european, grija noastră de căpetenie este să ne pregătim din timp pentru misiunile ce ni se deschid, împlinind toate lipsurile din acest sector atât de hotărîtor şi asigurându-ne independenţa comunicaţiilor noastre maritime şi fluviale.

Rezultatele operaţiilor din Ucraina occidentală şi de Sud

Luptele din sectorul Odesa-Nicolaiew-Nipru

de R. SEISANU

Din modul cum s'au desfăşurat operaţiile militare împotriva U. R. S. S., dela începutul ostilităţilor şi până acum, în Galiţia orientală, Bucovina de nord, Basarabia şi Ucraina occidentală şi meridională, se pot desprinde următoarele faze principale şi rezultate de ordin tactic şi strategic:

In acest sector important, comandamentul armatei sovietice concentrase forţe considerabile cu un imens material de război şi aviatic, încă din cursul lunii Mai a. c., în vederea marei ofensive proectată împotriva Germaniei, României şi Ungariei şi care urma să fie declanşată în ziua de 15 August a. c., când întregul dispozitiv dela Baltica la gurile Dunării, ar fi fost pus la punct.

Proectata ofensivă a U. R. S. S. nu s'a putut însă îndeplini conform planului stabilit, căci, informată din vreme, Germania şi aliatele sale, au luat măsurile impuse nu numai de propria lor siguranţă, dar şi de interesele generale europene şi ale civilizaţiei.

Fapt este, că odată războiul de apărare început, întregul dispozitiv ofensiv al armatelor sovietice dela Baltica la gurile Dunării, a fost dezarticulat şi dislocat.

In sectorul de sud-est această dezarticulare şi dislocare a avut ca consecinţe, retragerea armatelor sovietice pe linia „Stalin" şi deci eliberarea Galiţiei orientale, a Bucovinei de nord şi a Basarabiei, de sub stăpânirea U. R. S. S.

In a doua fază a operaţiilor dispozitivul forţelor sovietice a luat caracterul defensiv, rezemat pe linia fortificată „Stalin". Comandamentul armatelor roşii a crezut, că date fiind forţele superioare de care dispunea şi valoarea sistemului de fortificaţii al liniei „Stalin"—căreia îi atribuise o magică inexpugnabilitate—el va putea să „ţină" în respect pe adversari, până când va fi în măsură să ia o contra-ofensivă. In sectorul de sud-est, dispozitivul defensiv al armatelor sovietice s'a rezemat pe linia vest Kiew, est Berdischew - Vinita - Balta-Odesa, între Niprul mijlociu, la nord şi Marea Neagră, la sud. Ori şi acest dispozitiv defensiv, destul de puternic, a trebuit să cedeze sub presiunea forţelor armate germane şi aliate. Odată linia fortificată Stalin, străpunsă în mai multe puncte şi prăbuşită, la sud de Kiew, forţele germane, române, ungare, la care s'au asociat şi cele din corpul expeditionar italian, au putut pătrunde adânc în inima Ucrainei, distrugând şi risipind grupurile de armate sovietice massate între Nistru, Bug şi Niprul mijlociu. Ele au ajuns în ziua de 14 August pe coasta Mării Negre; iar trupele române au încercuit Odessa şi cele germane şi ungare, Nicolaiew.

La est de fluviul Bug, trupele rapide germane, care urmăresc pe cele sovietice ce se retrag spre Nipru au ocupat alaltăeri regiunea Kriwoi-Rog, unde se găsesc importante zăcăminte de minereu de fer, care alimentează toată industria sovietică din Ucraina şi partea centrală a U. R. S. S.

Ocuparea acestei regiuni de către germani ca şi încercuirea celor două porturi importante ale U. R. S. S. de pe coasta Mărei Negre — Odesa şi Nicolaew — primul, de către armatele noastre şi al doilea de armatele germano-ungare, dovedesc că forţele sovietice ce aveau misiunea să apere Ucraina occidentală şi meridională, printr'o aprigă rezistenţă, sunt înfrânte şi în parte dezorganizate în urma pierderilor grele ce le-au suferit.

Reamintim că Rusia a pus stăpânire pe regiunea dintre Bug şi Nistru în cursul secolului al XVIII; iar în anul 1791, prin tratatul dela Iaşi, ea a pus stăpânire şi pe târgul tătăresc numit Hagi-bey, de pe coasta Mărei Negre, căruia, în 1796 i s'a schimbat numele în Odesa, după acela al anticei cetăţi Odessus, de pe malul stâng al Nistrului.

LA CARTIERUL GENERAL AL CONDUCĂTORULUI

D. general Antonescu, purtând Crucea de Fier, într'o convorbire cu generalii germani (Pk. Ho.)

Poporul român răspunde: „Prezent", subscriind la împrumut

PRIMA ZI DE SUBSCRIERE

Cu sufletele înălţate de marşul victorios al oştirii, care, sub comanda Marelui nostru General, într'o lună de zile a corectat firul destinului românesc, cu icoana măreaţă a României de mâine în inimi, fiii Ţării se grăbesc să răspundă: „Prezent" la chemarea Conducătorului, subscriind la Imprumutul Reîntregirii.

Operaţiunile au început eri dimineaţă, la toate ghişeele deschise în Capitală şi provincie.

La marile instituţiuni din centru şi la administraţia financiară de Galben — sector aristocrat — depunătorii veneau cu sume foarte mari. In primele ore, la această administraţie, s'au subscris două milioane şi jumătate.

Sumele iscălite de micii subscriitori, numai la ghişeele administraţiilor financiare din Capitală pe ziua de eri, totalizează 5.665.000 lei.

Sunt domni cari vin în haine negre, ca la o ceremonie. La alte administraţii şi percepţii, numeroşi oameni modeşti vin să-şi dea obolul economiilor pentru ţară.

La bănci se notează cursurile Bursei, care de câteva zile sunt în urcare:

— *Semn bun, la naşterea unui împrumut...*

— *Hârtiile de stat sunt foarte mulţumitoare:*

— *Cel mai sigur plasament, în vremurile acestea...*

La o percepţie, o femee a venit cu banii în batistă. Lângă ea, o doamnă în doliu, pe care o podidesc lacrimile, în momentul când subscrie: i-a murit fiul pentru desrobirea Basarabiei, dar jertfa aceasta nu o socoteşte de ajuns:

— *Am adus solda lui...*

Un bătrân a venit cu basca de ofiţer de rezervă şi cu decoraţiile din războiul trecut.

Când se face aglomeraţie la ghişeu, publicul începe voroavă, cum îi stă în obiceiu... Se comentează darul Majestăţii Sale Regelui şi încercuirea Odesei de către trupele noastre.

— *Trebue să-i ajutăm şi noi pe ostaşi, cum putem.. Cum să le răsplătim mai bine biruinţa?*

— *Ne trebue o nouă biruinţă!* spune un tânăr, — iar după o pauză:

— *A Reconstrucţiei...*

Numele Generalului Antonescu este pe toate buzele.

Un cetăţean povesteşte cum a văzut, la cinema, oraşele Cernăuţi şi Chişinău, „luate din avion":

— *N'a mai rămas, domnule, o casă întreagă!*

Numai ruină şi pârjol. Casă de casă e dinamitată sau incendiată... Când am văzut cartierele întregi dărâmate de bestiile roşii, mi-am zis: Nae, scoate banii dela ciorap, că te bate Dumnezeu, dacă nu ajuţi şi tu pe nefericiţii de basarabeni!...

Şi domnul Nae descrie mai departe, în stilul viu al bucureşteanului, ce a văzut la cinema, cu câtă precizie nimereau obuzele noastre în tancurile ruseşti, *„de le luau, deodată, scăfârlia"*, cu câtă însufleţire a aplaudat publicul din sală, defilarea armatelor româno-germane la Cernăuţi...

— *Eu am venit să subscriu,* spune un altul, *fiindcă am citit că s'a făcut o direcţie a refacerii, care va întocmi planuri de sistematizare pentru reclădirea oraşelor şi satelor distruse. Asta mi-a plăcut. Fiindcă n'o să mai construiască fiecare unde şi cum va voi, cu libertatea anarhică din trecut.*

Continuare în pag. 7-ă

Manevrele marinei spaniole

Madrid, 15 (Rador). — In dreptul portului La Coruna s'au desfăşurat Joi mari manevre ale marinei de război spaniole.

La aceste manevre a asistat şi generalul Franco, însoţit de ministrul marinei.

Executarea unui condamnat politic la Zagreb

Zagreb, 15 (Telegraph-Orient). — *Zilele trecute a fost executat Bolova Maximovici, directorul Uzinelor Bata, din localitate, care a fost învinuit pentru propagandă în favoarea mişcării „Cetnik", care este declarată ca duşmănoasă poporului croat.*

GRAV ACCIDENT PE ŞOS. PLOEŞTI-BRAŞOV

TREI MORŢI

Ploeşti, 15 August.

Azi dimineaţă pe şoseaua Ploeşti—Braşov, maşina cu nr. 3814 Bv., condusă de şoferul Gogu Ionescu, mergând cu viteză mare şi vrând să evite ciocnirea cu un autocamion în dreptul km. 82+200 a lovit căruţa săteanului Constantin Stoicănici, din com. Breaza de Sus, care venea spre Ploeşti.

Căruţa a fost complet sfărâmată, iar ocupanţii ei, adică Constantin Stoicănici, soţia şi copilul său Stelu, în etate de 5 ani, au fost omorâţi pe loc.

Din ordinul d-lui prim procuror Dan Demetrescu, cadavrele au fost transportate la morga spitalului Movila.

Se fac cercetări.

Prietenia germano-română

Scrisoarea d-lui von Ribbentrop

Scrisoarea primită de d. Mihai Antonescu, vice preşedintele consiliului de miniştri, din partea d-lui von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine al Reichului — scrisoare pe care am publicat-o în numărul nostru de ieri — este mai mult decât un act de curtoazie. Prin conţinutul ei această scrisoare constitue un important document politic în directă legătură cu relaţiile de prietenie germano-române.

„Consideraţiile d-voastre asupra lui Adolf Hitler — scrie d. von Ribbentrop — pătrunse de adâncă înţelegere şi sinceră admiraţie vor contribui desigur să consolideze şi să adânceească prietenia şi încrederea popoarelor noastre".

Afirmarea acestei convingeri de către ministrul de externe al Reichului dovedeşte că politica Germaniei în raporturile ei cu România este aşezată pe planul unei permanente colaborări însufleţită de o reciprocă încredere şi de o sinceră prietenie. Această colaborare nu trebue să rămână numai o acţiune de guvern; ea va trebui să fie — după cum îşi exprimă convingerea d. von Ribbentrop — întemeiată pe „o prietenie adâncă şi încredere între cele două popoare".

Scrisoarea ministrului de externe al Reichului mai are şi un alt pasaj politic a cărui importanţă trebue subliniată.

„Sunt sigur — spune d. von Ribbentrop — că opera generalului Antonescu şi a domnieivoastre proprie va însemna pentru România o nouă epocă de mărire naţională, de pace durabilă şi de înflorire culturală".

Cuvintele acestea exprimă recunoaşterea unei activităţi ale cărei roade au aşezat România în cadrul nouei ordine europene. Ele se referă desigur

D. VON RIBBENTROP

nu numai la restabilirea unităţii sufleteşti în interiorul ţării şi la îndrumarea ei pe calea muncii şi a solidarităţii naţionale, ci în acelaş timp, la strălucitele fapte de arme ale bravilor noştri ostaşi cari cu preţul vieţii lor au readus la patria mumă două din provinciile ei robite şi continuă să contribue la marea luptă pentru îndepărtarea primejdiei comuniste.

Regiment sovietic complet distrus

Berlin, 15 (Rador). — Incercările bolşevicilor de a recuceri terenul pierdut şi de a despresura trupele sovietice încercuite la est de Bug şi la nord de Nicolaiev, prin aruncarea în foc de trupe proaspete, în zilele de 13 şi 14 August, nu au avut nici cel mai mic succes.

In cursul luptelor angajate în acest sector, un regiment de infanterie sovietic, recent constituit şi prost înarmat, a fost complet nimicit.

Grupul de artilerie afectat regimentului a fost nimicit de germani în urma unor violente lupte corp la corp, luând o bogată pradă de război, compusă din tunuri de câmp, obuziere, aruncătoare de grenade şi mortiere, toate însă de model vechi.

CONDUCĂTORUL STATULUI RĂSPUNDE LA FELICITĂRILE PRIMITE IN NUMELE ARMATEI

D. general I. Antonescu a binevoit să răspundă prin următoarea telegramă, la felicitările trimise în numele Armatei de d. ministru, general de corp de armată adjutant I. Iacobici, prin telegrama publicată în ziarele din 9 August a. c.:

„Mulţumesc călduros ostaşilor Armatei de Uscat şi Aerului şi Marinei, pentru felicitările transmise prin D-voastră cu ocazia înaltelor distincţiuni cu care Majestatea Sa Regele şi Führerul Marelui Reich German aliat, au cinstit, prin persoana mea, virtuozităţile militare şi loialitatea statornică a neamului românesc".

GENERAL ANTONESCU

PUTERNIC TAIFUN IN JAPONIA

Tokio, 15 (Rador). — Un taifun, care a atins Vineri coasta Japoniei, a produs pagube considerabile în regiunile Osaka şi Kobe.

Comunicaţiile telegrafice şi telefonice sunt întrerupte în cea mai mare parte a ţării.

LUPTĂ CU GRANATE

Companie de atac. (Pk. Ho.)

AVIAŢIA GERMANĂ A BOMBARDAT CU SUCCES LINII DE CALE FERATĂ ŞI ŞOSELE DIN SPATELE FRONTULUI SOVIETIC

Berlin, 15 (Rador).—**Formaţiuni ale armei aeriene germane au bombardat cu succes la 14 August, liniile de cale ferată şi şoselele din spatele frontului sovietic.**

Lovituri în plin au fost date asupra liniilor Lugo-Petersburg-Novgorod, şinele fiind smulse, iar terasamentele răscolite.

Un număr de 7 locomotive şi 7 trenuri au fost nimicite cu bombe în plin.

Un mare depozit de muniţii a fost aruncat în aer.

In acelaş sector, 4 baterii şi 26 de tunuri au fost reduse la tăcere.

Au mai fost nimicite 185 de vehicule.

Bolşevicii au mai pierdut şi 9 avioane în lupte aeriene.

Pe un aerodrom sovietic, 7 avioane au fost distruse pe sol, iar adăposturile şi barăcile au fost incendiate.

Declaraţia comună a d-lor Roosevelt-Churchill n'a produs nici o impresie la Berlin

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 15. — **Declaraţia comună dată după întrevederile dintre d-nii Churchill şi Roosevelt şi care a fost citită în şedinţa de eri a Camerei Comunelor de către d. Attlée, n'a produs vre-o impresie deosebită în cercurile berlineze.**

Se spune aci că această declaraţie cuprinde în genere puncte irealizabile.

Marea decepţie pe care a suferit-o Europa în cele 14 puncte ale lui Wilson se confirmă acum şi cu cele opt puncte ale d-lor Roosevelt şi Churchill.

Lipsa de seriozitate a declaraţiei Roosevelt-Churchill o dovedeşte mai ales punctul prin care se lasă tuturor popoarelor libera alegere a formei lor de stat, specificându-se în acelaş timp că poporul german trebue eliberat de „tirania naţional-socialistă".

In ce priveşte cererile de dezarmare, se precizează la Berlin că numai Germania a respectat această clauză, pe când celelalte popoare n'au făcut altceva decât să promită dezarmarea.

In această direcţie, se mai relevă aci că imperialismul american este tocmai acum pe punctul de a-şi crea cea mai mare armată de uscat, cea mai mare marină de război şi cea mai puternică aviaţie, bineînţeles fără intenţii defensive, ci cu scopul exclusiv de a ataca celelalte popoare.

Pretenţia de a avea controlul poliţist asupra Europei, este o dovadă evidentă a intenţiilor de imperialism ale anglo-saxonilor precum şi de a se amesteca în chestiunile interne ale acesteia. Prin aceasta s'ar pierde însă o parte însemnată a scopurilor actualului război, cari, tind tocmai să înlăture influenţa extraeuropeană în vechiul continent.

In genere, cele opt puncte ale d-lor Roosevelt şi Churchill sunt considerate aci ca o gogoriţă care nu pare să fi produs nicio impresie chiar în Anglia şi America. Reese, din contra, din comentariile ziarelor, că s'a crezut în Anglia că această întrevedere va putea avea ca rezultat o intrare în război a Americii sau o eventuală declaraţie de război adresată Japoniei. Aceste speranţe nu s'au realizat, dovedindu-se că d. Roosevelt are o prea slabă platformă în această direcţie, mai ales în urma aprobării cu un singur vot a proectului de lege pentru prelungirea serviciului militar în Statele Unite.

❖

Hotărîrile d-lor Roosevelt şi Churchill n'au modificat cu nimic actuala situaţie, mai ales că planurile anglo-americane vin prea târziu ca să mai poată salva Rusia Sovietică dela o înfrângere sigură.

In Ucraina, în urma bătăliei de distrugere dela cotitura Niprului, care s'a terminat prin încercuirea Odesei şi Nicolaievului, precum şi, prin cucerirea regiunii miniere dela Kriwoi Rog, situaţia sovieticilor e disperată.

Incercuirea Odesei de către trupele române a întărit şi mai mult simpatiile pentru armata română, precum şi bunele păreri în capacitatea ei militară.

Se precizează în general că mareşalul Budienny nu va mai putea să salveze pe sovietici de la dezastru, mai ales că s'a dovedit că ei nu mai sunt în stare să trimeată rezerve însemnate pe frontul Ucrainiei spre a putea întoarce soarta războiului în favoarea lor.